

verscheuren wat ik pas in ruwe trekken geschetst had. Gelukkig bracht de uitgave van a Lasco's werken mij, zonder dat ik het zocht, met de Utrechtsche Professoren en Ds van Toorenbergen in aanraking. Dat deed me goed. En toen nu eindelijk die affaire van art. 23 ahangig werd gemaakt, en ik in geene der brochures las wat ik wenschte te lezen, — werd ik ondanks mijzelf tot schrijven gedrongen. Kemink, aan wien ik de copie zond, wees die af, en weer was ik op 't punt aan 't verscheuren te gaan, zoo mijn vrouw mij niet had tegengehouden en naar een boekdrukker te Culemborg mijn copie had gezonden. Ziedaar de zeker vrij lange voorrede, die ik voor mijn stukje had moeten plaatsen, om ieder te doen begrijpen, dat ik, die vroeger neoloog was, thans zóó schrijven kon.

Maar dat behoefde niet. Uit volle overtuiging schreef ik, en neem dus tegenover mijn vroegere geestverwanten de verantwoordelijkheid ervan geheel en al op mij. Uw woord van sympathie was mij echter te opbeurend voor mijn gemoedsleven, dan dat ik niet elke poging aan zou grijpen, om mij tegenover u van elke verdenking te zuiveren.

Op dit schrijven van Kuiper antwoordde Groen met een sympathieken brief en toezending van zijn portret. Van nu af bestond er een band van geloofsgemeenschap tusschen beiden, en zag Groen in Kuiper een geliefd medestrijder en vriend.

RULLMANN.

ZENDING EN EVANGELISATIE

Kagawa en de Koninkrijk-Gods-beweging.

Bij den Zendingsboekhandel te Den Haag, directeur de heer A. J. C. van Seters, is verschenen een boekje van de hand van dr. Ir. H. G. van Beusekom, onder den titel: „Kagawa en zijn betekenissen als sociaal en religieus hervormer”. Wij meenen goed te doen, iets uit den inhoud in deze rubriek te bespreken, en alzoo de aandacht op dit keurig uitgegeven boek van bijna 130 bl. met vijf platen te vestigen.

De naam Kagawa is vooral tegenwoordig weer op vele lippen. Hij is een man van buitengewone betekenis voor Japan, die, na eerst te zijn miskend en tegengestaan door de Japansche regeering, nu wordt gewaardeerd en tot een hooge positie is geroepen.

Terecht noemt dr. van Beusekom hem eerst een sociaal, en daarna een religieus hervormer. Dit is niet in strijd met de woorden, waarmee hij hoofdstuk V aanvangt: „Kagawa is, hoe veelzijdig zijn arbeid ook moge zijn, in de eerste plaats predikant”. Want ook in en door zijn sociaal werk wil hij prediken. Bovendien, Kagawa heeft eigenaardige gedachten over de taak der kerk. Hij meent, dat aan de kerk vereenigingen moeten verbonden zijn tot onderlinge hulpverlening op coöperatieve grondslag; ja, ook nog andere soorten van coöperaties, die de algemeene welvaart bevorderen. Zelfs wil hij de geheele werkloosheidsverzekering binnen de grenzen van de kerk brengen.

De kerken, die Kagawa sticht, heeten dan ook „Settlements”, vestingen, Christelijke versterkingen, die voor haar leden niet alleen in geestelijken, maar ook in maatschappelijken zin vastigheid en steun bieden.

Hij is zelf ook aan een kerk verbonden, zelfs aan drie; die in Tokyo bestaat uit een kerkgebouw, levens clubgebouw en bureau, een credit-coöperatie, levens bank van leening, en een coöperatieve winkel! Dit doet het streven van Kagawa duidelijk kennen. En hij meent, dat elke kerk, allereerst, op deze wijze moet optreden, om de positie terug te winnen, die zij eenmaal had, maar sinds lang heeft verloren.

Men behoeft het nog niet met de methode van Kagawa eens te zijn om zijn arbeid te waardeeren. Voorzeker, hij is allereerst sociaal hervormer; de nood, de verschrikkelijke nood van Japan heeft hem aangegrepen en niet meer losgelaten. Doch hij weet ook, dat Japan slechts sociaal is te redden, indien het het Christendom aanvaardt; alleen het Evangelie brengt het woord en de daad der redding beide.

Ja, de nood is groot in het land der rijzende zon. Het land is niet bij machte zijn bevolking te voeden met zijn voortbrengselen; en daardoor heeft de industrie een hooge vlucht genomen, met al den aankele. De toestanden schreien ten hemel; immers, de werkkrachten zijn goedkoop, nu de bevolking per jaar met een miljoen toeneemt; en van het platteland, waar de boerenbevolking bittere armoede lijdt, gaan tienduizenden naar de steden, de fabriekscentra, om brood te vinden.

Meer dan 9/10 van alle gezinnen moet leven van minder dan f12 in de week. Van de arbeiders in een stad als Tokyo leeft 80 pCt. in éénkamerwoningen. Op de textiel fabrieken werken jongens en meisjes van nog geen vijftien jaar, twaalf tot veertien uur per dag. In de kolonmijnen sjouwen de vrouwen, dikwijls met kleine kinderen op den rug gebonden, lange dagen de zware kolenvrachten.

Deze ontzettende toestanden hebben Kagawa in de ziel gegrepen. Hij ziet het voor oogen, dat het bolsjewisme hierin een vruchtbaren voedings-

bodem vindt, en het bolsjewisme zou Japan in den afgrond voeren. Kagawa heeft het verstaan, dat geen enkele richting of godsdienst in Japan zich over de ellendigen ontfermt of ontfermen kan. Bij de ontzettende aardbeving in 1923 was dit duidelijk gebleken; men beklagde wel de rampzalige slachtoffers, doch men stak geen hand uit om te helpen; alleen de Christenen deden het.

Heel zijn actie van jaren her, heeft Kagawa laten uitloopen in de zoogenaamde Koninkrijk-Gods-beweging. Hierin heeft hij samengevat het prediken van het Evangelie en het opheffen van het Japansche volk uit de sociale ellende.

De term Koninkrijk Gods moeten wij dan ook verstaan in de betekenissen, die Kagawa er aan geeft; hij bedoelt ermee het Evangelie van Jezus Christus als de boodschap der verlossing, aan het geheele volk van Japan gebracht; en die verlossing is uit allen nood; God redt niet ten deele; niet alleen naar de ziel, maar ook naar het lichaam; en dan is het God ook niet te doen om een of meerdere personen, maar ook om het gezin en de geheele samenleving; de arbeider en de middenstander, de oude van dagen en het kind moeten deze verlossing naar lichaam en ziel leeren kennen. En dit te bereiken bedoelt de Koninkrijk-Gods-beweging.

Dr. van Beusekom beschrijft, hoe Kagawa tot zijn plan gekomen is.

In 1925 bezocht hij Frankrijk, en werd daar gewaar, hoe slechts één miljoen Protestanten, met volkomen handhaving van zichzelf, leiding gaven aan het heele volk en invloed oefenden op zijn ontwikkeling. Indien, zoo dacht Kagawa, Japan eens één miljoen Christenen had, zou dat één miljoen dan niet leiding kunnen geven aan den maatschappelijken opbouw van Japan? En dan konden een Christelijke universiteit, een Christelijk onderwijssysteem, een Christelijke economie en een Christelijke beschaving een vasten grondslag vinden.

Kagawa zeide zelf: „Dan eerst is er een gesloten centrum, om het geheele Japansche volk te kunnen bewerken en de maatschappelijke ellende te verminderen. Dan eerst zal het mogelijk zijn de geheele cultuur van Japan met de beginselen van het Christendom te doordringen”.

Zoo kwam hij tot zijn Evangelisatieprogramma met de leuze: „één miljoen zielen voor Christus”.

Om billijk te zijn in ons oordeel, moeten wij bedenken, dat het maar niet een onverwachte inval was, en een machinaal in elkaar gezette beweging. Het was een gedachte, die lang reeds rijpte in zijn ziel, en door zijn bezoek aan Frankrijk vaste vormen aannam; en die gedachte rustte op de innige overtuiging, dat een groote Evangelisatietoetocht de verhoudingen in Japan met één slag zou kunnen omzetten.

Wij zullen nu niet in den breede den gang van zaken beschrijven, hoe hij samenwerking met de Christelijke kerken zocht en verkreeg, ook met dr. John Mott overleg pleegde enz. Het boekje van dr. van Beusekom geeft daarover de noodige inlichtingen.

Als die leuze van „één miljoen zielen” ons minder aangenaam aandoet, dan zij er op gewezen, dat Kagawa zelf die heeft losgelaten, en den naam heeft veranderd in Koninkrijk-Gods-beweging. Dit geschiedde mee op aandrang van den dusgenaamden Nationalen Christelijken Raad van Japan, die de beweging mee steunt, ja de centrale leiding in handen heeft genomen.

Wat hij met deze beweging beoogt, zet Kagawa in een artikel uiteen in het Juli-nummer van The International Review of missions: „The three main objectives of the Kingdom of God Movement”.

Deze drie hoofddoelinden zijn de volgende:

Ten eerste, het winnen van één miljoen zielen voor Christus door den arbeid der Evangelisatie; deze arbeid gaat voorop. Hiertoe is een heele actie op touw gezet; ieder Christen heeft tot taak één ziel tot Christus te brengen. Allerwege worden groote samenkomsten belegd en het Evangelie gepredikt. Ook zwoegen de drukpersen voor het afleveren van lectuur van geringen en van grooteren omvang. Ook maakt hij gebruik van de dagbladen, waarin hij artikelen publiceert, die gaarne worden opgenomen; zelf geeft hij een krant uit, een weekblad, onder den naam van: „Kingdom of God Movement Newspaper”.

Ten tweede, de opleiding, of het onderwijs. Als de zielen gewonnen zijn, is het noodig hen te onderwijzen; de kinderen moeten worden vastgehouden. En vooral moeten predikanten en evangelisten worden opgeleid; er zouden 12.000 predikanten noodig zijn voor de 12.000 dorpen, waar het Evangelie nog niet is gebracht, maar Kagawa wil met 5000 beginnen.

Ten derde, het sociale werk. De werklozen, de zieken enz. moeten geholpen worden, opdat ook op deze wijze gezien worde, dat het Evangelie alleen het middel aanwijst tot verheffing en heiliging van het aardse leven. Kagawa wil daartoe de oprichting van coöperaties in alle dorpen, en in de kerken vereenigingen voor onderlinge hulp. En dan staat de actie niet stil, maar gaat door tot heel het Japansche leven door de Koninkrijk-Gods-beweging zal zijn omvat.

Noem het een droom; doch erken dan tevens, dat deze vrome idealist met beide voeten in de

werkelijkheid van het arme Japan staat, geestelijk en stoffelijk arm. Natuurlijk kunnen allerlei bedenkingen worden geopperd: b.v. dat het willen winnen van één miljoen menschen den schijn geeft, alsof de bekeering in onze handen ligt, en niet geheel Gods werk is, het werk van God, die als het Hem behaagt, niet maar één miljoen, maar ook tien, of twintig, of nog meerdere miljoenen van de 70 miljoen Japanners kan zaligen. En zoo zijn er meer bedenkingen.

Toch laten wij die nu rusten, om ons te laten beschamen door den vromen moed van dezen Christen Japanner, die met zijn hart vol medelijden als een navolger van Christus Consolator, door innerlijke ontferming is bewogen; en voor wien het woord van Jezus wel in het bijzonder geldt: „Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden”.

De lezing en bestudeering van dit kostelijk boek van dr. van Beusekom zij een ieder hartelijk aanbevolen. Het is met 8 platen versierd, en keurig uitgegeven. Als wij één wensch zouden mogen uiten, ware het deze, dat dr. van Beusekom niet den lof alleen gezongen had, maar ook de critiek der liefde, vanuit het Gereformeerd beginsel, had gegeven.

J. D. W.

IN PERSCHOUW

Van en over „De West”.

Zooals men weet, is ds. J. Gispén van Groningen naar Curaçao gereisd. Daarvan vertelt ds. G. nu iets in de Gron. Kerkbode. We lezen o.m.:

Wat weten wij in het vaderland van de toestanden in de West? Hebben we, vergeleken met de Oost, dit deel van groot Nederland niet tamelijk wel verwaarloosd? Een tekort van vele jaren is hier in te halen op kerkelijk en geestelijk, maar ook op zedelijk en algemeen menschelijk terrein. En nu weet ik wel, dat om maar bij ons Gereformeerden te blijven, er ontzaglijk veel van ons gevraagd wordt, dat wij misschien reeds zwaar belast zijn, maar nu ik de toestanden hier uit eigen oogen gezien heb, nu aarzel ik geen oogenblik om te zeggen: er moet wat gedaan om onder Gods zegen de menschen, die zoo ver buiten het vaderland en temidden van zoo verleidende machten leven, te bewaren voor een wegzinken in een leven zonder God niet alleen, maar ook in uitgieting van allerlei boosheid en ongerechtigheid!

Inderdaad, wij hebben wel wat erg één kant uitgekeken. En feitelijk heeft ieder dat gedaan.

„Gereformeerd van 1886”. Of een andere „groep”.

Met een ongedachte illustratie bij menig „doleerend” artikel van dezen tijd komt ons verrassen het Zondagsblad van „De Amsterdamer”. Het bevat een correspondentie met lezers. Aan één van hen wordt het volgende geschreven:

Nu doet u me nog een gewetensvraag: naar welke kerk moet ik Zondag gaan —? Ja, wat is u? Hervormd, Gereformeerd, Lutherisch, Mennist, we hebben hier van alles. Bovendien, stel u is Hervormd, is u dan Bondsman of Confessioneel of Ethisch? Weet u wat u doet —? Koop aan een kiosk een Kerkbode als u Gereformeerd van 1886 is, of een Kerkbeurtenblad als u tot een andere groep behoort en zie dan zelf eens. U kunt in beide bladen ook vinden of er des avonds in de stad wat te doen is. Maar heel veel zal dat niet wezen, want het is zomer.

Zie hier een van onze zondagsgaven van onze hedendaagse christelijke pers. En dan nog wel in antwoord op een „gewetens”-vraag. Een christelijk orgaan — Zondag, dag der kerk. — Een gewetensvraag. — Een voorlichter. Maar de kerk, waarover hij toch schrijft, kent hij niet. Ik denk hier aan wat L. Br. onlangs schreef in de Geref. Kerkbode van Den Helder:

Daar zijn plattelandse gemeenten waar boeren wonen, die menigen stedeling in verstandelijke kennis overtreffen.

Daar vindt men in huis, boeken van Dr. Kuiper, Dr. Bavinck, ds. J. van Andel, studieboeken, die ook worden gebruikt.

Als men met die boertjes spreekt, staat men versteld van hun Schriftkennis en van hun kennis van de Geref. Dogmatiek.

Eenige weken geleden vertelde een boer ons, dat hij „De Reformatie” in zijn jas droeg en op zijn werk bij rusturen heelmaal uitlas.

Mijn hoed af voor zoo'n boertje!

Op zulke boeren drijft ons christelijk volk nog. Maar met veel van zijn hedendaagse voorlichters drijft het wég. Wij gaan niet achteruit: wij hollen achteruit.

De „kerk”, die „aan wetenschap doet”.

De berichten van de Chr. Geref. Synode hebben dit jaar de aandacht getrokken, voorzover er wat „interessants” bij was. Minder attentie vond het volgende. De Chr. Geref. Kerkbode v. Groningen en omstreken, vertelt van de vergadering o.m.:

Alsnu vroeg een instructie van de P. S. van het Noorden in verband met de liturgische formulieren de aandacht. Op de Synode van 1928 was ook reeds de vraag ter sprake geweest, welke uitgave der liturgische

formulieren bevelensproken, „zoo die. Achteraf gedachte in de tekken na formulieren bijkwamen king van nemen.

„Zeer a om een v misbruiker eenigzins.

Maar, zou thans onbevooroc Nu kwat orgaan ver

Nu bl lieren h edities o ven. Da zijn daa Maar de die onde er is een Deze bei

Inderda Nu zou

— welk li eeh synode

a. wij g zellen, in c

ons weer l denken en

gereformee

b. wij be in de oud

bang voor

er op, dat

bang voor

c. wij be kleurden”

oudste, de

kelijken tel

en zullen v

d. die v critisch on

maken hee

mohammed

lijk, en god

e. wij z achappelijk

is, waarin

formeel-we

f. of wij

g. tot zo oudste teks

Dat zal —

zekerheid,

zijn van or

sche ketter

mogen sam

zoolang he

erg veel).

Maar he

Men hee

al klaar. A

hetgeen ee

enkele ma

Vermood

minste:

De Syn

dat zij e

de uitga

de meest

worde.

Wij mog

pelijk ove

daan of nie

geleverd h

vaderen.

Het is, i

alleen maa

looven, dat

kingen geve

loop hunne

men, al wi

te verstaar

fijn-werken

Als het z

nog wel ge

taten, ook

dan zegger

pelijk vergi

te blijven i

lieren, ma

Maar o

één titel of